

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 18 Lipca v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

(z Gazety Senackiej).

Naywyższy Dyplomata

Naymiłosciwiey nadany Narodowi Kałmuckiemu.

NASZEGO CESARSKIEGO MAJESTATU wiernym poddanym Nojonom Torhoutowym, Derbetewym i Choszoutowym, ich Zaysangom, Duchowieństwu i całemu Narodowi Kałmuckiemu Nasza CESARSKIEGO MAJESTATU łaska i uprzejmość. Nadane przez Najjaśniejszych Poprzedników Naszych Naywyższe Dyplomata na starodawne prawa i prerogatywy Narodowi Kałmuckiemu potwierdzając w całej ich mocy i nietykalności, zostawiamy wam ukochani wierni Nojoni Torhoutowi, Derbetewi i Choszoutowie, Zaysangom waszym, Duchowieństwu i całemu Narodowi Kałmuckiemu mieć podawanemu dla odbywania Sądownictwa Radę, zowiącą się Zargo, z ośmiu Członków złożoną, pod prezydencyą jednego z Nojonów, który od Nas naznaczony będzie i z pensyą, jaka im naznaczona bydy ma na czas zostawiania w obowiązku. Sądowi temu naznak szczególnej Naszej życzliwości ku Narodowi Kałmuckiemu Naymiłosciwiey Nadajemy pieczęć z CESARSKIM Naszym Herbem, Duchowieństwu zaś Lamayskiemu, pozwalając swobodnego sprawowania obrzędów religii Lamayskiej, i okazujemy wszystkie koczujące w Cesarstwie Naszem Kałmuckie ufusy i ludzi ich religii zachowywać w powinnem ku NAM WIELKIEMU MONARSZE wiernem i gorliwem poddaństwie i wszystkimi obrzędami podług religii bez przeszkodnie opatrywać. Wreszcie będąc przekonani o niezachwianey wszystkich panów narodu Kałmuckiego ku NAM wierności i do CESARSKIEGO Tronu NASZEGO serdeczności, mamy nadzieję że oni podległemi sobie ufusami zarządzać będą z łagodnością, a Sąd Zargo nie zaniedba postępować we wszystkiem podług ukazow Naszych, utrzymując naród Kałmucki w porządku, i że on zażydzie, w nim sąd sprawiedliwy i spokojne swojej własności posiadanie, przez co też zjedną oni sobie CE-ARSKĄ NASZĄ łaskę i zadowolenie.

Ten zaś Nasz Naywyższy Dyplomata MY WIELKI MONARCHA NASZ CESARSKI MAJESTAT własnoręcznie podpisany, rozkazaliśmy utwierdzić pieczęcią Państwa.

Dan w Sankt-Petersburgu miesiąca kwietnia 21 dnia, roku od Narodzenia Chrystusowego 1828go, a Panowania NASZEGO trzeciego.

Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką podpisano:

N I K O Ł A Y.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 21 lipca.

(z Gazety Warszawskiej).

J. C. Mość Wielka Xieźna Rossyyska MARYA, Małżonka J. K. Mości Wielkiego Xieźcia Sasko-Weymarskiego, wyjechała dnia wczorayszego z tutejszey stolicy w dalszą drogę do Weymaru.

— Dnia 25 —

N. Paw postanowieniem Swém w obozie pod Karassu dnia 4 lipca r. b. mianować raczył ka-

walerm orderu *Orła Białego*, JW. Hrabiego *de Goess*, Pełnomocnika N. Cesarza Austryackiego do likwidacyi między Królestwem Polskiem, a Austryą. Orderu *s. Stanisława* 3ciey klasy, WW. *Schaschek de Mezihurz*, *Bürgermeister*, *Barona de Lebzelter* C. K. Austryackich radców nadwornych. Orderu *s. Stanisława* 3ciey klasy, Xiecia *Gustawa Czetwertyńskiego Szambellana* i Radcę Nadwornego w Kollegium interessów zagranicznych; JJPP. *Wittig* Radcę Appellacyynego we *Lwowie* i *Haas* C. K. Austryackiego Vice-Buchaltera Nadwornego. Orderu *s. Stanisława* 4tey klasy, JJPP. *Peter* C. K. Austryackiego Vice-Buchaltera Nadwornego i *Erlicha* radcę obrachunkowego w Gallicyi.

FRANCYA.

Paryż dnia 8 lipca.

(z Gazety Warszawskiej).

Hrabia *Pozzo di Borgo*, Poseł Cesarzowski przy dworze tutejszym, miał wczora prywatne wysłuchanie u Króla Jmci.

Xieźna *Berry*, przybyła d. 3 b. m. do *Bourbon-Vendée*.

Wyznaczono Kommissyą, z 5 członków złożoną, do rozpoznania morowego powietrza na *Lewancie*. Między tymi członkami ma bydy Doktor *Pariset*, który już przed kilku laty rozpoznawał żółtą gorączkę w *Barcellonie* i Pan *Champollion*, znany przez dociecenie hieroglifów. Rzeczona Kommissya wsiądzie w końcu bieżącego miesiąca w *Tulonie* na okręt należący do rządu, i popłynie do *Alexandryi*.

Infantka Portugalska, *Marya Anna*, znajduje się od kilku dni w tutejszey stolicy, i jak słychać, wkrótce wyjedzie, lecz niewiadomo dokąd.

List z *Marsylii* pod dniem 1 b. m. wyraża: „Nie podpada wątpliwości, iż wyprawa, która wypłynęła z *Tulonu* i składa się blisko z 50 statków, jest przeznaczona do *Kadyxu*. Niektórzy kapitanowie okrętowi francuzcy i zagraniczni widzieli ją niedaleko przylądka *Saint-Martin*, skąd udała się ku zachodowi. Nie słychać nic o zajęciu wysp Balearskich, które jakążby wreszcie korzyść nam przyniosły, kiedybyśmy je w pierwszym roku wojny z Anglią utracić mogli? Nie odebraliśmy żadney wiadomości z *Lewantu*, *Archipelagu*, *Egiptu* i *Algieru*.”

Listy z *Tulonu* pod dniem 1 b. m. donoszą: „*Gabarra Rhinoceros* wypłynie wkrótce do *Miło* z różnemi zapasami dla eskadry naszej w *Lewancie*. Bryg *Ruse* zawinął w tej chwili z *Algieru*, dokąd zawiózł jeńców, których okręty nasze na kilku statkach algierskich zabrały. Przywiózł nawzajem Francuzów, którzy zostawali w więzieniach w *Algierze*. *Gabarra Emulation* wypłynęła przed dwoma dniami do *Tulonu*, dla wzięcia tam sucharów; przeznaczenie jej nie jest wiadome.”

— Dnia 10 —

Słychać, iż Hrabia *de la Ferronays* z przyczyny słabosci zdrowia ma złożyć urząd Ministra spraw zagranicznych, a w miejsce jego przeznaczają *Dzienniki* Pana *Rayneval*, terażniejszego Pośla naszego przy rządzie Szwajcarskim.

Baron *Simeon*, Vice-Referendarz w Radzie

Stanisław, został mianowany Sekretarzem Kommissyi, trudniący się środkami ściągającymi się do nowych układów z wyspą *Hayti*.

Dnia 7 września w niedzielę, odbywać się będą na Polu Marsowem wyścigi o nagrody Królewskie. Konie, które tam będą przypuszczane, powinny być z rodu Francuzkiego, we Francji wychowane, i najmniej mieć lat cztery. Pierwsza Królewska nagroda wynosi 6000 franków, mianowicie dla koni pochodzących ze źrebiąt zagranicznych, druga nagroda, wynosząca 5000 fr. wyłącznie przeznaczona dla koni których oyciec lub matka są rodu Francuzkiego. W następną niedzielę odbędą się wyścigi o nagrody *Delfina*: pierwszą stanowi waza srebrna wartująca 800 fr. i 3700 fr. gotowem i pieniędzmi; drugą, waza srebrna za 1000 fr. i 2000 fr. gotowem i pieniędzmi.

— Dnia 11 —

Onegdaj odprawił Król Jmć trzygodzinną radę Ministrów w *St. Cloud*, a potem dał prywatne wysłuchanie Lordowi *Granville*, Posłowi Angielskiemu, który złożył list odwołujący. Wspomniany Lord wyjechał dziś rano z tutejszej stolicy do *Londynu*. Spodziewamy się wkrótce przybycia następcy jego.

Dziennik handlowy donosi, iż Kommissya, której polecono rozstrząsnąć wniosek względem oskarżenia przeszłego Ministerium, ukończy wkrótce dzieło swoje, i w tych dniach wybierze jednego z członków swoich do zdania sprawy.

Tenże dziennik pisze, iż Ministrowie proponowali Królowi Jmci, aby Pana *Lainé* mianował Prezesem rady Ministrów; lecz Pan *Lainé* wymówił się słabowitością zdrowia od przyjęcia tego urzędu.

— Dnia 12 —

Kommissya do rozstrząśnienia wniosku Pana *Labbey de Pompières*, względem oskarżenia przeszłego Ministerium, ukończyła już dzieło swoje, i wybrała Pana *Giroud*, do zdania sprawy w tej mierze. Słychać, iż rzeczona Kommissya oświadczy zdanie swoje że jest dostateczny powód do instrukcji procesu przeciw przeszłym Ministrom.

Odebrane tu listy ze *Smyrny* pod d. 4 czerwca donoszą, iż na wydany przez tamecznego Gubernatora rozkaz, aby statki wojenne Mocarstw sprzymierzonych nie zbliżały się do tamecznej przystani, Admirał *de Rigny* odpowiedział, iż przez działą fregaty swojej pozyska pozwolenie, iż jeden wystrzał do eskadry jego pociągnie za sobą bombardowanie miasta. Pogrożenie to wzięła pomyślny skutek.

Dziennik Précurseur donosi, iż sardyńskich więźniów stanu przeprowadzono z warowni *Fenestrelles* do zamku *Ivrea*.

— A N G L I A —

Londyn dnia 7 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Lord *Stuart de Rothsay*, miał dziś wysłuchanie u Króla Jmci, i był przypuszczony do pocałowania ręki Monarchy z powodu, iż został mianowany Posłem przy dworze francuzkim.

Xiążęta *Kumberland* i *Cambridge* odprawili przegląd 2go pułku gwardyi.

Dziś nadeszły tu listy urzędowe od Pana *Codringtona* i Pana *F. Adamsa*. Posel brezylijski otrzymał także listy od Monarchy swego.

Wczora Lord *Aberdeen* upadł z konia w zwierzyńcu *St. James*, lecz nie szkodliwie, i zaraz mógł dalej jechać.

Wiadomości z Ameryki południowej odebrane przez *Nowy-York* są bardzo zasmucające. Ani myśleć można o pokoju między Brezylją i Rzecząpospolitą Buenos Ayreską. Wojna domowa w *Guatimala* trwa ciągle. W *Tampico* czynią się przysposobienia do uderzenia na Admirała hiszpańskiego *Laborde* i jenerała *Morales*. Wojska hiszpańskiego rachują do 13,000 ludzi; 25,000 wojska Meksykańskiego miało wejść do *Matamoras*.

List z *Lima* pod d. 10 stycznia wyraża: „Onegdaj odebrano tu wiadomość, iż dnia 25 grudnia zaszło poruszenie rewolucyjne w wojsku kolum-

bijskiem jenerała *Sucre* w Boliwii; wzniecić je miał pewny kapitan dywizyi kolumbijskiej. *Boliwar* miał znowu odnieść świetne zwycięstwo nad swymi nieprzyjaciółmi. Nie można atoli ręczyć za powyższą wiadomość.”

— Dnia 8 —

Mniemają, że Izba Niższa odroczy pojutrze obrady swoje do tygodnia D. 15 b. m. Lord *Russel* ma podać swój wniosek względem Irlandyi.

Główne zamiary towarzystwa oswobodzicieli Irlandzkich są następujące: 1) Składają oni kapitał z przynależącemi do niej dekoracyami, jako reprezentanci swojej siły i liczby. 2) Przedsięwzją środki, aby towarzystwo ich było jedynem w Irlandyi, lub aby przynajmniej inne towarzystwa bez wpływu ich nie mogły działać. 3) Połączą wszystkie klasy Irlandczyków w związek braterski i przyjacielski. 4) Wybierać będą składkę narodową, jako główny cel oswobodzicieli; albowiem pieniądze są stanowczym środkiem wojny. 5) Ustanowią dwa trybunały w każdym Hrabstwie i niższe sądy w każdym miasteczku. 6) Połączą się wyłącznie z przyjaciółmi wolności religijnej i obywatelskiej dla działania przeciw każdemu, kto by śmiał czynić im opór. 7) Używać będą wyłącznie płodów i wyrobów Irlandzkich. (*Gazeta Goniec* wywodzi z tych poruszeń politycznych, iż w Irlandyi zachodzi przypadek hunt).

W *Timahoe*, w Irlandyi, zaszły krwawe rozruchy; buntownicy podpalili baraki żołnierzy policyjnych, którzy broniąc się, dali ognia i zabili kilku ludzi.

— Dnia 9 —

Xiążę *Polignac*, Posel Francuzki przy Dworze tutejszym, miał dziś długą naradę z Xiążęciem *Wellingtonem* w wydziale skarbowym.

Wkrótce popłynie znowu statek parowy do *Oporto* ze znakomitymi wychodcami Portugalskimi. Znajdują się między nimi Hrabowie *d'Alva*, *da Cunha* i *Linhares*, oraz Margrabia *Valenea*.

— A U S T R Y A —

Wiedeń d. 7 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Lord *Haytesbury*, zabawiwszy dwa dni w majątności *Waltersdorf*, należący do Xiążęcia *Metternicha*, miał wczora wysłuchanie u N. Monarchy naszego w *Baden*. Niewiadomo jeszcze, kiedy wyjedzie do głównej kwatery N. Cesarza Jmci Rossyjskiego.

— Dnia 10 —

(z tejże gazety.)

Lord *Haytesbury* zamysła d. 14 b. m. wyjechać do głównej kwatery N. Cesarza Rossyjskiego. Monarcha nasz podarował mu wspianą namiot, do użycia go w obozie Rossyjskim.

— Dnia 12 —

Względem sprawy Tureckiej, *Dostrzegacz Austriacki* następujące umieścił wiadomości: „Ponieważ Porta, zamiast pięciu, teraz siedm piastów przyrzeka płacić za kilo, przeto dwa Austriackie okręty popłynęły z *Odessy* do *Stambułu*, które przy wybuchnieniu wojny były się schroniły do tego portu z ładunkami zboża, oczekując korzystniejszych widoków do ich przedania. D. 16 maja, podług doniesienia *Powszechnej Gazety Greckiej*, powrócił deputowany, wysłany przez Prezesa do *Spezzyi* i *Idryi* na inspekcję, i potwierdził: iż względem powietrza, od dnia 12 do 15 na wyspie *Idryi* nie wydarzyło się nic zatrważającego. Toż samo sprawdziły listy inspektora tej wyspy. Deputowany zeznał także, iż na wyspie *Spezzyi* od pierwszego wypadku nie się nie wydarzyło. Wszędzie przestrzegają potrzebnych środków zdrowia; szczególniej przy brzegach *Morrei* naprzeciwko *Spezzyi* i *Idryi* bez najmniejszej względności wykonywają ich surowość. — Stwierdza się teraz, iż Kapitan *Hastings*, dowódca Greckiego statku parowego *Karteria*, życiem przypłacił swą gorliwość dla sprawy Grecyi. Został on d. 23 maja przy *Anatoliko*, wystrzałem w rękę raniiony: a wynikiły ztąd kurcz zakończył dni

jego w lazarecie w Zante d. 1 czerwca. Ledwo godzinę był w lazarecie, i umarł. Rana jego była do owej chwili bardzo zaniedbaną.

Lwów dnia 14 lipca.

— JO. Xiążę Filip Hessen-Homburg Feldmarszałek porucznik i naczelnie dowodzący w Gallicyi, wyjechał d. 10 b. m. do Multan.

Ogłoszono tu okólnik rządowy względem przestrzegania nakazanych postów, w treści następującej: Austernicy, traktyerowie i garkuchnicy obowiązani są z reguły w dniach postu gotować potrawy postne dla gości swoich, i tylko jako wyjątek, pozwala się onym na szczególne żądanie, jednakże w osobnej izbie, lub (jeśli do tego na sposobności zbywa) przynajmniej na osobnym stole, także i mięsne potrawy dawać. Działający przeciwnie austernicy, traktyerowie i garkuchnicy w pierwszym razie przekroczenia, zma do 10ciu złotych ryńskich, lub aresztem od 1go dnia do 5ciu; w powtórny, 10cią do 50 zł. ryń. lub aresztem od 5 do 25 dni, a w trzecim, zamknięciem doczasowem professyi od 1 do 3 miesięcy, karani być mają. Do kary zamknięcia professyi, przydać oraz należy zagrożenie, iż czwarte przekroczenie w professyach osobistych, zupełną utratę professyi, w professyach zaś do realności jakiej przywiązanych, uznanie niezdolności do prowadzenia professyi własną osobą, za sobą pociągnie, na co w wydanym przypadku wyrokować należy i t. d."

PORTUGALIA.

Lizbona dnia 23 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej).

Dnia 8 b. m. miało się odbyć w tutejszej stolicy posiedzenie dyplomatyczne, na którym wszyscy Posłowie zagraniczni, oprócz Pruskiego i Nuncjusza Apostolskiego, postanowili oddalić się z Lizbony. Niektórzy członkowie ciała dyplomatycznego radzili prywatnie Don Miguelowi, aby ogłosił Królową Donnę Maryą II; ale on miał oświadczyć, iż się praw swoich nie pozbędzie.

Don Miguel został ogłoszony Królem w Angra, mieście stołecznem wysp Azorskich. Tamieczny konsul Brezylijski oddalił się natychmiast i wrócił do Lizbony. Słychać, iż Don Miguel uda się do Madery, jeśliby nie mógł przybyć do Hiszpanii. Tym celem przysposobiono dwa okręty, i na nie sprowadzono skarby wspomnianego Infanta i Królowej wdowy.

Miasto Estremos zostaje w najokropniejszej anarchii. Uwięziono tam przeszło 50 dam znakomitych. Hrabinę Ribeira, damę honorową Xiężniczki Brezylijskiej, skazano na wygnanie.

Rozkaz dzienny wydany dnia 18 b. m. ogłasza zupełne przebaczenie wszystkim żołnierzom, podoficerom i t. d. powstańców, jeżeli wrócą do chorągwi i powinności swoich, co także rozciąga się do oficerów, którzy nie byli naczelnikami powstania, z tém jednak zastrzeżeniem, iż otrzymają dymissyą.

Gazeta tutejsza umieściła postanowienie, nakazujące włożyć sekwestr na majątek tych wszystkich, którzy należeli czynnie do powstania w Oporto.

— Dnia 26 —

Gazeta Dworska tutejsza z dnia 23 b. m. opisuje zgromadzenie trzech dawnych Stanów Królestwa. Jeszcze przed godziną 3cią po południu przybyli do pałacu Ajuda Prafaci, Grandowie i Deputowani miast, w starożytnym ubiorze Portugalskim, oprócz Duchowieństwa i urzędników. O godzinie 4tej pokazał się Don Miguel także w starożytnym ubiorze. Za nim szli ludzie niosący herby Królewskie, heroldowie i służący. Gdy Don Miguel wszedł na Tron, Biskup z Viseu przeczytał Stanom mowę zagajającą, którą z powszechnemi oklaskami przyjęto. Wrócił potem Król Jmé do swoich pokojów, gdzie przypuścił członków trzech Stanów do pocałowania ręki.

Taż gazeta donosi dziś, iż trzy Stany jednomyślnie ogłosiły Don Miguela Królem. Między innemi wyraża: „Niech długo żyje Don Miguel I.

Król nasz najukochańszy! Oby cała Europa i cały świat uwielbiały wierność Portugalską. Spodziewamy się, iż wkrótce będziemy mogli ogłosić akta, podane Tronowi od Deputacyi trzech Stanów, i zostawić potomności nieśmiertelny pomnik stałości praw J. K. Mci i Najjaśniejszej Jego dynastyi, którą niebo niech raczy długo błogosławić."

— Dnia 28 —

Dzisiejsza gazeta tutejsza umieściła rapport o bitwie stoczony d. 24 b. m. pod Condeixa; powstańców odparto do Cruz dos Maroneos, niedaleko Koimbry. Część przedniej straży wojska Don Miguela weszła potem do Koimbry, gdzie d. 26 b. m. znajdowała się główna kwatera. Tylne straże powstańców była w Mealhada, jazda korpusu Don Miguela posunęła się do Tentugal na prawym brzegu rzeki Mondego. List prywatny zapewnia, iż wojsko Don Miguela zabrało 42 jeńców.

Całe będące tu wojsko otrzymało wczoraj rozkaz wyyscia z 24 wozami ammunicyjnemi.

Pożyczka, którą Don Miguel postanowił d. 12 b. m. zaciągnąć, wynosi dotąd 21,000 funt. szter. (840,000 zł. pol.). Skarb jest wycieńczony. Oficerowie dostali zapewnienia na piśmie, iż 12stomiesięczną zaległą gażę odbiorą w miesiącu sierpniu.

Nayznakomitsi bawiący tu Angliecy podali d. 26 b. m. Posłowi narodu swego pismo, żądając wdania się jego o uwolnienie Kapitana Angielskiego Doyle, który został uwięzionym.

Statek pocztowy Magnet znajduje się na Tagu; jest opatrzony w żywność na 4 miesiące, i oddany pod rozporządzenie Pana Lamb, Pośła Angielskiego. Słychać, iż wkrótce popłynie z listami do Rio-Janeiro.

Do portu tutejszego zawinął okręt liniowy Brezylijski Joao VI. Don Miguel kazał go mieć pod dozorem, i zabronił mu oddalać się bez jego pozwolenia. Później zawinęło tu 7 okrętów kupieckich Brezylijskich, które d. 19 marca wypłynęły z Rio Janeiro. Oficerów z tych okrętów miano zaprowadzić do zamku St. Juliao.

— Dnia 29 —

Zdaje się, iż Don Miguel dla tego tylko wstrzymuje przyjęcie tytułu Króla i koronacyą swoją, aby, ile możliwości, przedłużył pobyt Posłów zagranicznych.

Na okręcie Joao VI przybył także Don Luis de Silveira, kommisarz Don Pedra, i przywiózł Don Miguelowi listy od niego.

Niedawno uwięziono tu kilku Francuzów.

S Z W E C Y A

Sztokholm dnia 8 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wiele znakomitych uczonych szwedzkich myśli udać się do Berlina, i należeć tam do zgromadzenia lekarzy i badaczy natury wszystkich krajów, mającego się odprawić w miesiącu wrześniu. Między innymi mają się tam udać: sławny Professor Berzelius, botanik Professor Dahlgren, Professor anatomii Retzius, Chemik Ballenstadt, i kilku innych przy uniwersytetach w Upsali i Lund.

T U R C Y A.

Od granic tureckich 30 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Czytamy w gazecie wychodzącej w Korfu:—, „Podług doniesień z Eginy, Turcy z brzegu azyatyckiego chcieli wylądować na wyspę Samos; lecz gdy Miaulis w samą porę pokazał się z fregatą Helias, korwetą i kilku innemi okrętami, zamysł ten miał niepomyślny skutek dla Turków: albowiem Samicycykowie zabrali w niewolę wojenną 1500 Turków, którzy już byli wysiedli na ląd. Przy tym jednak wypadku korweta została tak uszkodzoną, iż zatonała; lecz będących na niej ludzi uratowano. — W Atenach zaszły utarczki między Grekami z Turkami. Pierwsi zajęli miasto; lecz ogień z baterii Akropolis zniewolił ich do ustąpienia. Miasto jednak jest ściśle opasane. Z A-

(*)

krapolu ucieka codziennie wielu Turków do obazu Greckiego, i dla tego władza Grecka, uznała potrzebę przeznaczania domu dla umieszczenia tych zbiegów. — Prezes Grecyi, w towarzystwie Sekretarza stanu *Trikupi*, Hrabiego *Viaro Capodistrias* i *Mourocordato* udał się dnia 7 czerwca do *Monastiri*, dla rozmówienia się z Biskupami, których Patriarcha z rozkazu W. Sułtana wysłał do Grecyi.

List z *Malty* pod dniem 4 czerwca wyraża: — „Fregata Angielska *Glasgow*, która tu d. 2 b. m. pod dowództwem Kapitana *Mande* zawinęła, przewiozła officerów i ludzi z brygu Angielskiego *Parthian*, który się rozbił dnia 15 maja niedaleko *Alexandryi*. W tém nieszczęściu nie tylko żaden człowiek życia nie utracił, lecz oraz znaczną część potrzeb wojennych i t. d. uratowano.”

Z powodu morowego powietrza, grassującego w *Modonie*, na które co dzień 20 do 30 ludzi umiera, *Ibrahim* Basza przeniósł się na jeden z okrętów będących w tamecznym porcie.

— Dnia 1 lipca. —

Pułkownik *Gordon*, który przed niejakim czasem opuścił służbę w wojsku Greckim, udał się z *Londynu* przez *Ankonę* do Grecyi, celem wrócenia do wspomnianej służby.

Porta otrzymała z *Erzerum* wiadomość o utracie miasta *Akiska*. — Kilku dowódców Kurdyjskich przybyło z korpusami swemi do *Stambulu*, i niezwłocznie udali się do głównego wojska.

Hassan Basza zgromadził pod *Smyrną* 12,000 wojska, i kazał przyprowadzić wyspę *Scio* do stanu obronnego.

Goniec *Smyrneński* donosi z *Alexandryi* pod dniem 4 maja: — „Vice-Król ciągle bawi w *Jefferies*, gdzie się zatrudnia nową uprawą roli i znaczną ilość ziemi każe rudować. Z pomiędzy Konsulów, towarzyszy mu tylko sam Pan *Drovetti*. Spodziewają się powrotu Vice-Króla do *Kairu*, z kądem powróci do *Alexandryi*, i szczególnie przeżyje bardzo niepomysłny stanskarbu. Pomiedzy maytkami eskadry *Ottomańskiej* wybuchnęły, jak się zdaje, dla zaległości żołdu, rozruchy, które jednak natychmiast przytłumiono. W *Egipcie* Wyższym i *Nubii* na także panować wielkie zaburzenie, a to z powodu surowości, z jaką ściągają podatki, tak dalece, iż tam posłano wojsko i artylleryę. Przy granicy *Syryjskiej* grassuje morowe powietrze; handel nakoniec w najsmutniejszym jest stanie, a wszędzie w kraju nędzina i niedostatek.”

— Bukarest d. 27 Czerwca. —

(z Gazety Warszawskiej.)

Po trzydniowym uciążliwym upale w czasie którego cieplomierz podniósł się na 29 stopni *Reaumur*a, porwał się, dnia 25 b. m. o godzinie 5 z południa, w kierunku od zachodu, okropny wicher, mocniejszy jeszcze, niż ten, który dotknął miasto nasze w roku 1821. Przez całą godzinę wywierał swą gwałtowność, i tak wielkie zrządził spustoszenia, iż miasto ledwo nie zostało obrócone w ruiny. Prawie wszystkie gmachy, szczególnie pałace i kościoły, pozbawione zostały pokrycia. Belki, jak zdżbła słomy, latały po powietrzu. Naywięcej ucierpiała ulica *Podumoszoy*, gdzie się znajdują nacylniejsze gmachy, a między temi, domy: *Xiążat Ghika*, *Brankowan*; *Bojarów Denico*, *Galesco*, i *Filippa*; *Baronów Maitany*, *Sakellario*, i t. d. Równemu losowi podpadł dom *Ajencji Austriackiej*. *Foczor da fok* (wieża ogniowa), wiele domów i murów zapadły się, i kilkanaście osób pogrzebały pod gruzami; stajnie i wozownie zostały wywrócone i pogruchotały konie i powozy. Wiele osób przechodzących przez mosty na *Dubowicy*, lub kąpiących się w tej rzece, utonęło. Żłna szyba w oknach nie ocalała; wszystkie drzewa zostały z korzeni wyr-

wane, i ogrody okropnie spustoszone. W *Kalen-tyna*, zamku bawialnym *Xiącia Ghika*, obalił się nowy mur i zabił 16 robotników które niego zatrudnionych; piękna alea lipowa przy tym zamku zupełnie zniszczona. Szkodę w mieście samém cenią na trzy miliony piastrow; o spustoszeniach na prowincyi nie mamy jeszcze bliższych wiadomości. O godzinie 6 zaczął mocny deszcz padać i gwałtowność burzy została przerwana.

C H I N Y.

Gazety Londyńskie umieszczają wiadomości z Chin, dochodzące do połowy maja. Gubernator prowincyi *Fokien* zdał Cesarzowi Chińskiemu raport o niezdatności admirała nadbrzeżnego, który jest dawnym żołnierzem Tatarskim, i nie przywykł do żeglugi morskiej, a dla tego się jay obawia. Zaniechał przeglądu floty swojej, który powinien był odprawić podczas lata. Został więc oddalony. Gazeta Chińska z dnia 2 stycznia donosi, iż po trzecim zwycięztwie odniesionem nad powstańcami *Mahometańskimi*, wypędzono mieszkańców ze wsi *Mahometańskich*, nad rzeką *Jang-ta-ma*. Cesarz dał naczelnemu dowódcy zwycięskiego swego wojska znak *Xiążęcy*, a innym jenerałom i officerom różne podarunki, tudzież prawo przechodzenia koło bramy Cesarzkiej, przyrzekł nakoniec większe jeszcze nagrody, skoro powstańców zupełnie pokonają. Listy z *Kantonu* pod d. 15 marca donoszą o różnych zmianach urzędników. Matka *Hoppo* w *Kantonie* umarła w styczniu. Śmierć jay ogłoszono sposobem Tatarskim temi słowy: *Odeszła, aby pływata z geniuszami*.

Numer 6 tegoroczny *Dziennika Wileńskiego* zawiera następujące materye:

LITERATURA NADOBNA. Powieści. Skutki kokieteryi. *Anusia Delarbre*, powieść francuzka — POEZJA. Wesele, sielanka *Trembeckiego*. Zal kochanki, dumka z ukraińskiej — RZECZY SPÓŁCZESNE. Obraz teraźniejszego stanu Grecyi (*Dokończenie*). — EKONOMIA POLITYCZNA. Odpowiedzi na zapytania względem Chin przez Pana *Wirsta* Panu *Kruzenszternowi* uczynione. (*Dokończenie*). — PODRÓŻE. Podróż i przygody w prowincyach perskich i t. d. *J. B. Frazera*. (*Dokończenie*). — HISTORIA. O początkach języku i literaturze narodu litewskiego. (*Dokończenie*). — KRAJOZNAWSTWO. Wiadomość o mieście *Kiusteni*. — WYPADKI SPÓŁCZESNE. Od początku teraźniejszej Kampanii. — NAUKI STOSOWANE. O poszlacaniu brązu i miedzi. Krótkie opisanie sztuki poszlacania miedzi i brązu zysunkiem. Opisanie pieca do dawania pozłoty, wynalezionego przez *P. D'Arcet*, dla zabezpieczenia złotników od pary żywego srebra i t. d. O przemyśle rękodzielniczym w zachodnich guberniach Rosyi. Instrukcyja do ochronienia bydła od zapalenia sledziony i leczenia bydła tą chorobą dotkniętych. Instrukcyja do zachowania bydła rogatego od *Zarazy* czyli *Powietrza* bydłowego i ratowania tą chorobą dotkniętego. Sposób zapobieżenia częstym pożarom po wielkich fabrykach ogniwych — NOWINY NAUKOWE. Posiedzenie doroczne Cesarzkiego Towarzystwa Wolnego Ekonomicznego. Nowe dzieła: polskie, cudzoziemskie. Dwie tablice rycin.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowej Expedycyi ogłasza się, iż dom murowany tutejszego żyda *Zelmana Sakera*, w mieście *Wilnie* na *Zmuydzkiej* ulicy pod N. 337 położony, oddany przez Magistraturę Powszechnę Opieki na publiczną sprzedaż, dla uzyskania pożyczonych w Magistraturze przez tego *Sakera* 4,352 rub. 78 $\frac{1}{2}$ kop. assygn. i 450 rub. srebr. z oznaczeniem terminow: 1go 11, 2go 14 i 3go 17 następującego września, a zatem życzący kupić dom żyda *Zelmana Sakera* zeuchą przybyć na wyżej pomienione terminy dla targow do *Wileńskiej* Magistratury Powszechnę Opieki. Dnia 7 lipca 1828 roku.

Sowietnik *Dmitrewski*.

Sekretarz *Sokołowski*.

Naczelnik Stołu *Konarzewski*.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora*. *Andrzej Bucharski* Rzeczywisty Radca Stamu i Kawaler.

w Drukarni *Redakeyi*.